

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/209/2015
Identifikačné číslo spisu: 8312215877
Dátum vydania rozhodnutia: 22.06.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:8312215877.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom v Piešťanoch, Teplická č. 7434/147, IČO: 36234176, zastúpenej Advokátskou kanceláriou ERASMUS LEGAL, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Justičná č. 9, IČO: 36789615, proti odporcovi R. V., bývajúcemu v N., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Spotrebiteľského združenia OSA, so sídlom v Bratislave, Fedinova č. 9, IČO: 42260086, o zaplatenie 768,49 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 11 C 183/2013, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 20. októbra 2014 sp.zn. 8 Co 8/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Humenné rozsudkom zo 14. októbra 2013 č.k. 11 C 183/2013-86: 1. uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke 274,50 €, 2. určil, že sú neprijateľné zmluvné podmienky v rámci úverovej zmluvy (ktoré bližšie špecifikoval vo výroku rozsudku), 3. v prevyšujúcej časti, t.j. o zaplatenie 584,29 € s príslušenstvom návrh zamietol, 4. odporcovi nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že účastníci uzatvorili 12. septembra 2007 úverovú zmluvu, na základe ktorej navrhovateľka poskytla odporcovi úver vo výške 401,65 € na nákup tovaru. Zároveň uzatvorili zmluvu o revolvingovom úvere, ktorá je ale podľa názoru prvostupňového súdu neplatná, lebo spotrebiteľ mal záujem iba o poskytnutie úveru na obstaranie peňažných prostriedkov pre kúpu tovaru, bolo mu však nanútené aj poskytnutie revolvingového úveru; spotrebiteľ pri uzatváraní zmluvy nemal možnosť vylúčiť ustanovenia o revolvingovom úvere. Navyše, zmluva o revolvingovom úvere nebola špecifikovaná a - ako osobitné zmluvné ustanovenie v inej úverovej zmluve - neobsahovala podstatné náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov. Zároveň však prvostupňový súd uviedol, že bez ohľadu na to, či je alebo nie je neprijateľná zmluvná podmienka v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru, nejde na základe takejto zmluvy o neexistenciu právneho úkonu a navrhovateľka sa môže domáhať vrátenia bezúročného úveru. So zreteľom na to jej priznal sumu 274,50 € ako rozdiel

medzi poskytnutými finančnými prostriedkami a splatenou sumou.

Na odvolanie navrhovateľky Krajský súd v Prešove rozsudkom z 20. októbra 2014 sp.zn. 8 Co 8/2014 napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny (§ 219 O.s.p.). Aj podľa názoru odvolacieho súdu nebola zmluva o revolvingovom úvere platne uzatvorená, a to z dôvodu nedostatku formy a tiež obsahových náležitostí zmluvy. V takomto prípade je odporca povinný v zmysle zásad o vydaní bezdôvodného obohatenia vrátiť navrhovateľke to, čo mu bolo poskytnuté. Správne preto rozhodol súd prvého stupňa, pokiaľ odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľke sumu, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým plnením a realizovanými splátkami. Odvolací súd tiež konštatoval, že navrhovateľka mala počas konania na súde prvého stupňa právo vyjadriť sa k dôkazom a bola jej vytvorená aj možnosť ovplyvniť názor súdu na (ne)príjateľnosť zmluvných podmienok, ktoré úzko súviseli s prejednávaným návrhom. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala navrhovateľka dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 237 písm. f/ O.s.p. a § 238 ods. 3 O.s.p. Uviedla, že odvolací súd sa v napadnutom rozsudku obmedzil na skonštatovanie správnosti skutkových a právnych záverov prvostupňového súdu a vôbec sa nevysporiadal s jej zásadnými argumentmi obsiahnutými v odvolaní. Nedostatočným odôvodnením napadnutého rozsudku bolo zasiahnuté do jej práva na spravodlivý súdny proces a postup, ktorý zvolil odvolací súd pri aplikácii § 219 O.s.p., sa priechil zákonu. Rozsudok odvolacieho súdu je z dôvodu absencie riadneho odôvodnenia nepreskúmateľný, a preto je rozhodnutie - podľa jej názoru - postihnuté inou vadou konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Dovoláním napadnuté rozhodnutie navyše spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), ku ktorému došlo najmä v dôsledku toho, že súdy pri posudzovaní náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere nevychádzali z právnej úpravy platnej a účinnej v čase uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy. Dovolateľka mala tiež za to, že súdy nesprávne posúdili jednak ustanovenia zmluvy o revolvingovom úvere, jednak ustanovenia úverových podmienok. Z týchto dôvodov žiadala napadnutý rozsudok, ako aj rozsudok prvostupňového súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporca ani vedľajší účastník sa k dovolaniu písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015, lebo dovolanie bolo podané pred týmto dňom)] po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania zastúpená v súlade s ustanovením § 240 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo.

Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

1. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Na rozdiel od odvolania (riadneho opravného prostriedku), ktorým možno napadnúť ešte neprávoplatné rozhodnutie, je dovolanie mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Občiansky súdny poriadok vychádza z tejto mimoriadnej povahy dovolania a v nadväznosti na to aj upravuje podmienky, za ktorých je dovolanie

prípustné. Pokiaľ je odvolanie zásadne prípustné (ak Občiansky súdny poriadok v prípade niektorých rozhodnutí výslovne neustanovuje inak), dovolanie - naopak - je prípustné, len ak to Občiansky súdny poriadok výslovne uvádza. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto mimoriadnosť dovolania často zdôrazňuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

2. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Podľa § 238 ods. 5 O.s.p. dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

3. Pri uplatnení právneho princípu „lex specialis derogat legi generali“ má aplikácia § 238 ods. 5 O.s.p. prednosť pred aplikáciou § 238 ods. 1 až 3 O.s.p.

3.1. Najvyšší súd už v rozhodnutí z 12. novembra 2012 sp.zn. 3 Cdo 302/2012, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 63/2014, resp. v rozhodnutí z 9. októbra 2014 sp.zn. 3 Cdo 446/2013, ktoré bolo publikované ako judikát R 6/2015, dospel k záveru, že ak výška peňažného plnenia, o ktorom rozhodoval odvolací súd, neprekročila v určitej veci násobky minimálnej mzdy uvedené v ustanovení § 238 ods. 5 O.s.p., je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu neprípustné, i keď smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu potvrdzujúcemu rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Dovolací súd poznamenáva, že rovnaký právny záver vyjadril najvyšší súd v uznesení zo 4. júna 2015 sp.zn. 3 Cdo 434/2014, ktoré bolo napadnuté sťažnosťou. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) ju však ako zjavne neopodstatnenú odmietol uznesením z 11. novembra 2015 sp.zn. II. ÚS 754/2015.

3.2. V preskúmvanej veci bolo dovolaním napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení 584,29 €.

Návrh na začatie konania bol podaný 12. novembra 2012; v deň jeho podania určovalo výšku minimálnej mzdy nariadenie vlády č. 343/2011 Z.z. Podľa tohto predpisu minimálnu mzdu na rok 2012

predstavovala suma 327,20 €. Trojnásobok tejto sumy je 981,60 €.

Súd prvého stupňa zamietol návrh „vo zvyšku“ - 584,29 €; odvolací súd tento výrok rozsudku potvrdil. Dovolanie navrhovateľky v dôsledku toho smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy (584,29 € < 981,60 €).

3.3. Prípustnosť dovolania navrhovateľky (v zmysle § 238 ods. 3 O.s.p.) je teda vylúčená ustanovením § 238 ods. 5 O.s.p.

4. So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, v ktorom došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., sa dovolací súd neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní ich existencia ani nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania navrhovateľky preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

5. Navrhovateľka v dovolaní namieta, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti

na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony

vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy

(§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

5.1. K dovolacej argumentácii, v rámci ktorej navrhovateľka namieta, že k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. došlo tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené, nereagujúce na jej odvolaciu argumentáciu a v dôsledku toho nepreskúmateľné, dovolací súd uvádza nasledovné:

Judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) už dávnejšie považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za „inú vadu konania“, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky

nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp.zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).

Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. V preskúmvanej veci obsah spisu v ničom neodôvodňuje uplatnenie druhej vety predmetného stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len takých ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry ESĽP (viď vyššie 1.). O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

V danom prípade treba mať na pamäti, že konanie pred prvostupňovým a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa.

K námietke navrhovateľky, že odvolací súd sa nevyjadril k dôvodom obsiahnutým v jej odvolaní, je potrebné uviesť, že obsahovou zložkou každého odvolania sú odvolacie námietky, podstatu ktorých logicky a nevyhnutne tvorí vždy argumentácia odvolateľa, že postup súdu prvého stupňa alebo jeho rozhodnutie sú z toho - ktorého dôvodu nesprávne. Pokiaľ by za správny mal byť považovaný názor, že odvolací súd musí vždy reagovať úplne na všetky dôvody odvolania, bolo by ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. nepoužiteľné. Odvolací súd môže podľa tohto ustanovenia postupovať, ak sú splnené dve podmienky: a/ výrok odvolaním napadnutého rozhodnutia je vecne správny, b/ odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ odvolací súd dospeje k záveru, že tieto podmienky sú splnené, má aplikácia § 219 ods. 2 O.s.p. oporu v zákone a nemôže byť spojená s procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Treba dodať, že aplikáciou § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd vyjadruje nielen svoj záver, že napadnuté rozhodnutie a jeho odôvodnenie považuje za vecne správne, ale zároveň (i keď bez výslovného vyjadrenia) aj záver, že námietky vznesené účastníkom konania v odvolaní nie sú dôvodné, právne významné alebo spôsobilé spochybniť správnosť záverov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa.

V danom prípade zo spisu vyplýva, že odvolací súd dospel k záveru, že obe vyššie uvedené podmienky aplikácie § 219 ods. 2 O.s.p. sú splnené. Postup pri aplikácii ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p., ktorý zvolil odvolací súd, nevykazuje znaky procesnej vady v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Za vadu konania podľa tohto ustanovenia nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv navrhovateľky.

5.2. Navrhovateľka tvrdí, že súd prvého stupňa jej odňal možnosti pred súdom konať aj postupom, v rámci ktorého ju vopred neupovedomil, že niektoré ustanovenie zmlúv uzatvorených účastníkmi konania mieni posúdiť ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy.

Podľa § 153 ods. 4 O.s.p. platí, že ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd

uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Navrhovateľka v dovolaní poukazuje na dôvodovú správu k ustanoveniu § 153 ods. 4 O.s.p., konkrétne na tú jej časť, v zmysle ktorej „súd môže vyhlásiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku aj ex officio. Súd nemusí vyhlasovať uznesenie o začatí konania, ak mieni ex officio určiť v začatom konaní (súdnom spore zo spotrebiteľskej zmluvy), že určitá zmluvná podmienka je neprijateľná. Musí však umožniť účastníkom vyjadriť sa k možnému posúdeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, aby tak dosiahol svoje rozhodnutie predvídateľným (porovnaj tiež § 100 ods.1 in fine); inak by v prípade určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky odňal dodávateľovi možnosť konať pred súdom a tak bez ďalšieho vytvoril vo vzťahu k tomuto výroku stav pre kasačné rozhodnutie apelačného súdu (§ 221 ods. 1 písm. f)“. Z toho dovolateľka vyvodzuje, že nedodržaním naznačeného postupu došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

V zmysle ustanovenia § 100 ods. 1 O.s.p. (in fine), na ktoré odkazuje predmetný text dôvodovej správy, platí, že počas konania môže súd účastníkom uviesť, ako sa na základe doteraz tvrdených a preukazovaných skutočností javí právne posúdenie veci.

Dovolací súd zdôrazňuje, že citovaný text vyjadruje iba možnosť súdu, teda nie jeho povinnosť (viď „môže“). Navyše, záver o tom, či určitý procesný postup súdu skutočne odňal účastníkovi možnosť pred súdom konať [to znamená definitívne a nezvratne znemožnil (nielen skomplikoval alebo po istý úsek konania sťažil) realizáciu jeho procesných oprávnení], možno prijať až pri náhlade na konanie ako celok, teda pri náhlade na celkový postup prvostupňového a odvolacieho súdu. Pri takomto prístupe mal dovolací súd v prejednávanej veci na zreteli, že navrhovateľka mala - ešte pred právoplatným skončením konania - vytvorenú možnosť procesne sa brániť proti argumentácii, že časť zmluvy predstavuje neprijateľnú podmienku. Dovolateľka túto možnosť využila.

K argumentácii dovolateľky o porušení zásady kontradiktórnosti konania tým, že súd prvého stupňa pred rozhodnutím o posúdení podmienky v spotrebiteľskej zmluve ako nekalej nedal navrhovateľke príležitosť vyjadriť sa k týmto dôvodom, tak ako to dovolateľka odvodzuje z rozsudku Súdného dvora Európskej únie vo veci Banif Plus Bank Zrt proti Csaba Cipani a spol. sp.zn. C-472/11 z 21. februára 2013, najvyšší súd poukazuje na to, že navrhovateľka podala odvolanie proti prvostupňovému rozsudku, v ktorom využila v plnom rozsahu svoje oprávnenie argumentovať, v čom spočíva nesprávnosť záveru súdu o neprijateľnej povahe zmluvnej podmienky. Odvolací súd predmetné odvolacie námietky citoval v rozsudku, ich podstatou sa zaoberal a v napadnutom rozhodnutí vyložil svoje závery, so zreteľom na ktoré považoval prvostupňové rozhodnutie za vecne správne. Pre záver o rešpektovaní zásady kontradiktórnosti je z materiálneho hľadiska postačujúce, pokiaľ bola táto zásada dodržaná v občianskom súdnom konaní ako celku. Presadzovanie názoru, že na každom jednom stupni súdnictva musí byť uvedená zásada dodržaná bez výnimky, by odvolaciemu súdu v zásade prisúdilo len funkciu akéhosi kasačného orgánu bez reálnej možnosti konvalidovať prípadné procesné nedostatky vlastným postupom.

Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci bol dodržaný princíp kontradiktórnosti konania a že dovolateľkou namietaným postupom jej nebola odňatá možnosť pred súdom konať.

6. Navrhovateľka zastáva názor, že v konaní došlo k tzv. inej (v § 237 O.s.p. neuvedenej) vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

„Iná procesná vada“ je síce relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), úspešne však môže byť uplatnená iba v procesne prípustnom dovolaní. Konštantná judikatúra najvyššieho súdu zastáva názor, že takáto vada prípustnosť dovolania nezakladá (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011).

I keby teda v preskúmvanej veci (prípadne) došlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladalo by to prípustnosť navrhovateľkinho dovolania.

7. Dovolateľka napokon namieta, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012 a tiež ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Vzhľadom na to, že navrhovateľka uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok vecnému posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov (týkajúcich sa napríklad otázky, podľa ktorej právnej úpravy z časového hľadiska mali sudy posudzovať danú úverovú zmluvu, resp. či sú správne názory súdov o neplatnosti niektorých ustanovení zmluvy o revolvingovom úvere).

8. K predchádzajúcim bodom odôvodnenia najvyšší súd pripomína konštatovanie ústavného súdu v uznesení z 27. marca 2014 sp.zn. IV. ÚS 196/2014, podľa ktorého „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.“.

9. So zreteľom na to, že prípustnosť dovolania navrhovateľky nevyplýva z ustanovenia § 238 O.s.p., v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia navrhovateľkou namietanej procesnej vady (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a nevyšli najavo ďalšie procesné vady vymenované v § 237 O.s.p., najvyšší súd odmietol jej dovolanie ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

10. V dovolacom konaní úspešnému odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľke, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s ustanoveniami § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodali návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.